

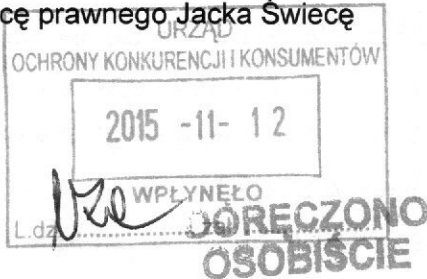
Kancelaria Prawna „Świeca i Wspólnicy” sp.k.

ul. Bagatela 11 lok. 3

00-585 Warszawa

reprezentowana przez komplementariusza

radcę prawnego Jacka Świecę

Adam Jasser

**Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów**

plac Powstańców Warszawy 1

00-950 Warszawa

Szanowny Panie Prezisie,

Petycja

Działając w imieniu własnym, w interesie publicznym, mając na uwadze, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów, na podstawie art. 2 ust. 1-3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2014 r. poz. 1195) żądam **podjęcia postępowania mającego na celu wdrożenie działań zapobiegawczych i naprawczych w związku z wprowadzeniem do ruchu na polskich drogach pojazdów samochodowych sprzedanych pod markami Volkswagen, Seat, Audi, Skoda i Porsche wyposażonych w silnik o zapłonie samoczynnym (silnik wysokoprężny, silnik Diesla), wyprodukowanych w latach 2009-2015 i emitujących do atmosfery szkodzące substancje w ilości wielokrotnie przekraczającej dopuszczalne limity.**

Spółki Grupy Volkswagen Aktiengesellschaft z siedzibą w Wolfsburgu należą do niemieckiego koncernu motoryzacyjnego z siedzibą w Wolfsburgu w Dolnej Saksonii założonego dnia 28 maja 1937 roku. Posiada on 48 zakładów produkcyjnych na całym świecie, działa w 154 państwach za pośrednictwem 175 spółek, w tym w Polsce pod firmą Volkswagen Motor Polska Sp. z o.o.

W dniu 18 września 2015 roku ujawniona została tzw. „afery Volkswagena” („afery spalinowa”, „Dieselgate”). Agencja Ochrony Środowiska Stanów Zjednoczonych (EPA) wydała zawiadomienie o naruszeniu ustawy o czystym Powietrzu (Clean Air Act) przez spółki grupy Volkswagen, polegające na celowym instalowaniu specjalnego oprogramowania komputerowego w samochodach produkowanych seryjnie w zakładach Grupy Volkswagen,

służącego do manipulowania wynikami pomiarów emisji z układu wydechowego do atmosfery. Oprogramowanie instalowane było bez wiedzy odbiorców, zarówno hurtowych jak i detalicznych oraz nie było ujawniane w dokumentacjach technicznych przedkładanych organom regulacyjnym, certyfikującym i kontrolnym w żadnym z państw, w których Grupa Volkswagen produkuje albo sprzedaje pojazdy samochodowe. Dodatkowo, Volkswagen AG deklarował publicznie i zamieszczał w dokumentach sprzedaży oraz w swoich materiałach reklamowych i katalogach zaniżone, a przez to nieprawdziwe, informacje o poziomie emisji do atmosfery substancji niebezpiecznych z układów wydechowych samochodów produkowanych i sprzedawanych pod swoimi markami. W warunkach rutynowego badania kontrolnego pojazdów, które przeprowadzane są co do zasady w stacjach diagnostycznych, specjalnie zainstalowane oprogramowanie wykazywało wyniki znacznie niższe niż w warunkach normalnej eksploatacji samochodów w ruchu drogowym. Wyniki uzyskiwane w warunkach stacjonarnych zawsze mieściły się w dozwolonych granicach norm emisji i były wielokrotnie niższe od emisji rzeczywistych i deklarowanych przez Volkswagen AG. Według zawiadomienia EPA emisja tlenków azotu (NOx) stwierdzona w warunkach normalnego ruchu samochodów dopuszczonych do ruchu pod markami grupy Volkswagen nawet czterdziestokrotnie przekraczała wartości określone w normach.

Dowód:

- 1) Opinia z dnia 15 października 2015 r. wydana przez Zespół Rzecznawców samochodowych, maszyn i urządzeń Automobilkлуб Nowy Świat Sp. z o.o.;

Obecnie potwierdzone zostały już przez Volkswagen AG informacje dotyczące **manipulowania wskaźnikami emisji spalin w samochodach produkowanych przez koncern**.auta te są nie tylko wadliwe, ale przede wszystkim niezgodne z homologacją, co uniemożliwia użytkowanie ich zgodnie z obowiązującym prawem. Samochód niespełniający norm dotyczących poziomu emisji tlenków azotu nie może być legalnie ani sprzedany, ani kupiony. Dnia 22 września 2015 r. VW poinformował, że analogiczne oprogramowanie zostało zainstalowane w sumie w ok. 11 milionach aut wyposażonych w silniki diesla typu EA 189 sprzedawanych na całym świecie. **Na polski rynek trafiło około 140 tys. pojazdów z systemem manipulującym poziomem emisji NOx i są to m.in.¹:**

¹ https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=11938 (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
<http://www.polskieradio.pl/42/3168/Artykul/1509776,Czy-klientom-Volkswagena-nalezy-sie-odszkodowanie> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

- 1) Audi: A1, A3, A4, A5, A6, Q3, Q5, TT – 12.049 pojazdów;
- 2) Volkswagen: Golf, Scirocco, Jetta, Beetle, Passat, Tiguan, T5 – 66.870 pojazdów;
- 3) Skoda: Octavia, Superb, Yeti – 58.890 pojazdów;
- 4) Seat: Leon, Altea, Exeo – 3.694 pojazdów;

Dowód:

- 2) Oświadczenie prasowe złożone przez Biuro Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;

Lista silników TDI Volkswagena o kodzie EA189²

Silnik	Moc silnika	Oznaczenie	Dane techniczne
1.2 TDI CR	75 KM (55 kW)	CFWA	1199 cm ³ , R3, 12V, DOHC, common rail, turbosprężarka
1.6 TDI CR	75 KM (55 kW)	CAYA	1598 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, turbosprężarka
1.6 TDI CR	90 KM (66 kW)	CAYB	1598 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, turbosprężarka

<http://www.tvp.info/22013897/znamy-skale-afery-volkswagena-w-polsce-chodzi-o-ok-140-tys-aut> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

<http://moto.onet.pl/aktualnosci/volkswagen-potwierdza-w-polsce-jest-140-tys-wadliwych-modeli/7x88xf> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

<http://www.tvp.info/21799452/kolejne-samochody-volkswagena-podejrzane-koncern-falszowal-wyniki-takze-w-dostawczakach> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

<http://tvn24bis.pl/ze-swiata,75/audi-afery-spalinowa-dotyczy-ponad-2-mln-naszyc-aut,581000.html> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

<http://tvn24bis.pl/tech-moto,80/w-ue-skandal-z-emisja-spalin-dotyczy-8-mln-samochodow-volkswagena,583197.html> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

<http://www.rmf24.pl/fakty/polska/news-polska-będzie-sie-domagac-zeby-volkswagen-za-darmo-naprawil-,nld,1898937> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

http://superauto24.se.pl/moto-news/silniki-ea-189-jednostki-napedowe-20-tdi-w-jakich-modelach-byly-montowane_686050.html (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

<http://www.tdt.pl/homologacja-pojazdow.html> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

<http://info.volkswagen.com/pl/pl/home?tab=check-own-car> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

² <http://dailydriver.pl/porady/technika/silniki-tdi-volkswagena-ktore-nie-speiniaja-norm-spalin/> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

1.6 TDI CR	105 KM (77 kW)	CAYC	1598 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, turbosprężarka
2.0 TDI CR	110 KM (81 kW)	CBDC, CFHA, CFHF	1968 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, turbosprężarka
2.0 TDI CR	120 KM (88 kW)	CAGC	1968 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, turbosprężarka
2.0 TDI CR	140 KM (103 kW)	CFHC, CBEA, CBAB, CFFB, CBDB, CJAA	1968 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, turbosprężarka
2.0 TDI CR	143 KM (105 kW)	CAGA	1968 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, turbosprężarka
2.0 TDI CR	170 KM (125 kW)	CBBB, CFJA, CFGB, CEGA, CAHA	1968 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, turbosprężarka
2.0 TDI CR	177 KM (130 kW)	CGLC	1968 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, turbosprężarka
2.0 TDI CR	180 KM (132 kW)	CFCA	1968 cm ³ , R4, 16V, DOHC, common rail, dwie turbosprężarki

W wielu krajach świata, w tym w Niemczech, Włoszech i Hiszpanii³, wszczęte zostały postępowania karne mające na celu dogłębne wyjaśnienie kwestii manipulowania pomiarami emisji tlenków azotu oraz ukaranie osób dopuszczających się oszustw i fałszerstw w tym zakresie. Kolejny aspekt stanowią potencjalne administracyjne kary pieniężne grożące koncernowi Volkswagen, które w samych Stanach Zjednoczonych mogą sięgnąć nawet 18

³<http://forsal.pl/artykuly/895862,wloska-prokuratura-wszczela-dochodzenie-ws-volkswagena.html>
(dostęp: 10 listopada 2015 r.);

<http://www4.rp.pl/Motoryzacja/310089889-Policja-w-siedzibie-Volkswagena.html> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

<http://www.manoslimpias.es/index.php/noticias/13-corrupcion/1263-manoslimpias-presenta-querella-contra-seat-audi-y-volkswagen> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

mld dolarów⁴. Sprawa wzbudza ogromne zainteresowanie mediów na całym świecie⁵.
W reakcji na kolejne doniesienia rząd Niemiec zapowiedział skontrolowanie poziomu emisji spalin i zużycia paliwa we wszystkich samochodach marek Volkswagen, Skoda, Audi i Seat, zarówno napędzanych silnikami Diesla, jak i silnikami benzynowymi⁶.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i unijnymi, wprowadzenie na rynek polski każdej marki i typu samochodu poprzedzone musi być uzyskaniem świadectwa homologacji wystawionego przez uprawnioną placówkę badawczą. Zgodnie z treścią ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. t.j. z 2012, poz. 1137 z późn. zm.) Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego jest organem właściwym do wykonywania czynności związanych z homologacją pojazdów, przedmiotu ich wyposażenia lub części (Rozdział 1a Prawa o ruchu drogowym),

⁴<http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,18863324,volkswagen-moze-zaplacic-18-5-mld-dol-za-przekretze-spalinami.html> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
<http://www.dw.com/pl/volkswagen-oszukiwa%C5%82-w-usa-koncernowi-grozi-gigantyczna-kara/a-18724634> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
<http://biznes.interia.pl/wiadomosci/news/koncernowi-volkswagen-grozi-nawet-18-miliardow-dolarow-kary,2165581,4199> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
http://epoznan.pl/news-news-61299-Poznan_VW_ukrywa_rzeczywisty_wplyw_na_srodowisko_rozbudowanego_zakladu (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
<http://www.ekologia.pl/wiadomosci/srodowisko/volkswagen-truje-takze-w-polsce,20878.html> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

⁵ Reuters: <http://www.reuters.com/subjects/volkswagen-scandal> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
The Telegraph: <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/industry/11884260/European-stock-markets-set-to-open-lower-as-VW-emissions-fallout-deepens-LIVE.html> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
BBC: <http://www.bbc.com/news/business-34373637> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
The Guardian: <http://www.theguardian.com/money/2015/sep/24/volkswagen-emission-scandal-how-it-affects-you> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
Bloomberg Business: <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-09-19/vw-clean-diesel-scheme-exposed-as-u-s-weighs-criminal-charges> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
New York Post: <http://nypost.com/2015/09/22/schneiderman-launches-investigation-into-volkswagen/> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
USA Today: <http://www.usatoday.com/story/opinion/2015/09/21/volkswagen-clean-diesel-epa-emissions-editorials-debates/72594004/> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
China Daily: http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/motoring/2015-09/25/content_21978750.htm (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

⁶<http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,19140199,berlin-zapowiada-totalna-kontrola-aut-volkswagena.html> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);
<http://gosc.pl/doc/2802264.VW-Spalinowe-przekrety-nie-tylko-w-dieslach> (dostęp: 10 listopada 2015 r.);

dopuszczeniem jednostkowym pojazdu (Rozdział 1b Prawa o ruchu drogowym) oraz dopuszczeniem indywidualnym WE pojazdów (Rozdział 1c Prawa o ruchu drogowym).

Po zakończeniu przygotowania do produkcji nowego typu samochodu producent zwraca się do władz homologacyjnych z wnioskiem o przebadanie przygotowywanego do sprzedaży samochodu i sprawdzenie czy jego parametry odpowiadają wymaganiom zawartym w normach i dyrektywach Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Unii Europejskiej. Do wniosku dołączona jest dokumentacja techniczna oraz specyfikacja urządzeń i oprogramowania znajdującego się w pojeździe przedstawionym do badań homologacyjnych. Po zakończeniu badań (z wynikiem pozytywnym) władze homologacyjne wystawiają dla producenta (nie samochodu) dokument Świadectwo Homologacyjne, w którym potwierdzone zostaje, iż poddane badaniom samochody spełniają wymagania obowiązujących przepisów. Na podstawie uzyskanego świadectwa homologacji producent wystawia, do każdego wyprodukowanego samochodu certyfikat zgodności, w którym potwierdza, że każdy wyprodukowany samochód zgodny jest (odnośnie do cech konstrukcyjnych i funkcjonalnych) z egzemplarzami samochodów, które były badane podczas homologacji. Certyfikat zgodności dołączony do każdego wyprodukowanego samochodu, wraz z przedmiotowym autem, trafia do salonu dealera, gdzie po sprzedaży otrzymuje go nabywca. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, certyfikat zgodności jest niezbędnym dokumentem do dopuszczenia samochodu do ruchu i zarejestrowania go w powiatowym wydziale komunikacji i na tym kończy się jego funkcja. Od rzeczonyj daty jedynym dokumentem dopuszczającym pojazd do ruchu jest dowód rejestracyjny i książka pojazdu. Wszystkie kolejne przerejestrowania samochodu odbywają się na podstawie dowodu rejestracyjnego.

Ujawnione oraz potwierdzone przez kierownictwo spółek Grupy Volkswagen fakty, odnoszące się do stosowania fałszującego wyniki oprogramowania pozwalają stwierdzić, że samochody Grupy VW wyposażone w silnik wysokoprężny wyprodukowany w latach 2009-2014, nie spełniają (we wszystkich rodzajach eksploatacji – badaniach testowych i jeździe w ruchu drogowym) norm toksyczności spalin w zakresie tlenków azotu NOx obowiązujących w okresie ich produkcji. Ponadto, w przedmiotowych pojazdach zastosowano (również w sposób niejawnny) oprogramowanie niewykazane w specyfikacji urządzeń i oprogramowania, załączonych do dokumentacji homologacyjnej (potwierdza to oficjalne pismo Agencji Ochrony Środowiska Stanów Zjednoczonych z dnia 18 września 2015 r., w którym stwierdzono, że oprogramowanie, zmieniające ustawienia pracy silnika

podczas testów na toksyczność spalin, nie było wyspecyfikowane w dokumentacji załączonej do badań).

Mając na uwadze powyższe, zachodzi bardzo duże prawdopodobieństwo nieważności świadectwa homologacji, a co za tym idzie nieważności certyfikatów zgodności, na podstawie których przedmiotowe samochody zostały dopuszczone do ruchu i zarejestrowane w Polsce.

Po wyjściu na jaw wskazanych okoliczności Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął działania mające na celu wyjaśnienie sytuacji. **W świetle skali problemu zwracam się z żądaniem wskazania jakie czynności już zostały podjęte i jakie dalsze działania w sprawie zamierza podjąć Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w ramach wykonywania swoich ustawowych kompetencji w zakresie ochrony konkurencji i konsumentów.**

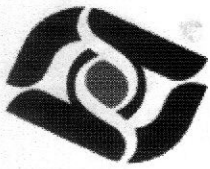
Konieczne jest zbadanie, czy konsumenci mogli być wprowadzeni w błąd. Przeanalizować należy m.in. materiały reklamowe dotyczące pojazdów z wadliwym systemem sterowania emisją spalin. Dokonać należy także czynności sprawdzających, czy zawierały one informacje dotyczące poziomu emisji tlenu azotu lub szczególnych właściwości w zakresie stopnia emisji spalin (np. deklaracje przyjazności dla środowiska).

Wyrażam zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych Kancelarii Prawnej „Świeca i Wspólnicy” sp.k. oraz na opublikowanie na ww. stronie treści petycji.

Z wyrazami szacunku,
Jacek Świeca
radca prawny

Załączniki:

1. Odpis aktualny z KRS;
2. Opinia z dnia 15 października 2015 r. wydana przez Zespół Rzecznawców samochodowych, maszyn i urządzeń Automobilkлуб Nowy Świat Sp. z o.o.;
3. Oświadczenie prasowe złożone przez Biuro Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;

Kancelaria Prawna „Świeca i Wspólnicy” sp.k.

ul. Bagatela 11 lok. 3

00-585 Warszawa

reprezentowana przez komplementariusza

radcę prawnego Jacka Świecę

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Wpłynęło dnia 12.11.2015 UJW

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

V Zespół Prawa Administracyjnego i

Gospodarczego

Aleja Solidarności 77

00-090 Warszawa

Wniosek w sprawie podjęcia czynności

Szanowny Panie Rzeczniku,

Niniejszym, działając na **zasadzie art. 11 pkt 1** ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2014 r. poz. 1648 t.j. dalej „Ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich” lub „Ustawa” lub „ustawa o RPO”), **wnoszę o podjęcie przez Rzecznika Praw Obywatelskich niżej omówionych interwencji** we wskazanych w niniejszym piśmie sprawach, w szczególności zwracając uwagę, iż Rzecznik Praw Obywatelskich korzysta z tych samych uprawnień co prokurator (zob. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego - Ośrodek Zamiejscowy w Białymstoku z dnia 1 lipca 1999 r. SA/Bk 208/99).

Wskazuję niniejszym, iż, jak słusznie wskazuje się w literaturze przedmiotu, wszystkie organy, dla których przecież jednym z naczelnych obowiązków jest przestrzeganie i realizacja praw i wolności obywateli, mogą być przez Rzecznika kontrolowane (zob. A. Filipowicz, Rzecznik Praw Obywatelskich a administracja, PiP 1988/2/18-30).

W związku z powyższym:

1. Działając na zasadzie art. 12 w zw. z art. 13 ust. 1 RPO zwracam się z wnioskiem o **samodzielne przeprowadzenie postępowanie wyjaśniającego w sprawie dopuszczenia do obrotu na terenie RP pojazdów z grupy Volkswagen wyposażonych w silnik o zapłonie samoczynnym (silnik wysokoprężny, silnik**